HABER BÜLTENİ Sçm

Kadir Has Üniversitesi 1997

Spor Çalışmaları Merkezi

/KhasSCM @KhasSCM Ekim 2014, Sayı 10

Editörün Köşesi

Her sene olduğu gibi bu akademik yılı da bir konferans ile açıyoruz. Geçtiğimiz yıllarda spor yönetimi modelleri ve İstanbul'un 2020 adaylığı üzerine düzenlediğimiz açılış konferanslarının ardından bu seneki başlığımız "Türkiye'de Doping Gerçeği" olacak. Özellikle 2011 yılında devreye giren Türkiye Dopingle Mücadele Komisyonu ve bu komisyonun yürürlüğe koyduğu Dopingle Mücadele Yönetmeliği'ni takiben ne yazık ki birçok sporcumuzun doping maddeleri kullandığı ortaya çıktı. Bu durum ülke sporumuzu daha fazla etkilemeden işin akademi tarafı olarak neler yapabileceğimizi düşündük ve ortaya bu konferans çıktı.

8 Kasım 2014 Cumartesi günü üniversitemizin Kadir Has Kampüsü'nde düzenlenecek bu etkinlik üç panelden oluşuyor ve bu üç panelde de doping alanında çalışmalar yapan birbirinden değerli konuşmacılar olacak.

Doping fenomeninin Türkiye'deki yansımasının katılımcılarla paylaşılacağı ilk panelin ardından ikinci panelde aynı yansımanın Almanya uzantısını bizzat Alman uzmanların gözünden göreceğiz. Son panelde ise ülkemizdeki doping uygulamalarının medyamızdaki algısını gene doping alanında çalışmalar yapan gazeteci ve televizyoncuların gözünden görme imkanımız olacak.

Bu alanda yapılacak çok iş olduğu aşikâr. Ancak dopingle mücadelede en sağlıklı gelişmeyi genç sporcuları ve onları eğiten antrenör ve öğretmenleri bilinçlendirerek gerçekleştirebiliriz. Bu mücadele çerçevesinde verilen cezaların büyüklüğü ancak caydırıcı etkide bulunur fakat sporcuları bilinçlendirmez. Dolayısıyla daha uzun vadeli çözümler için biz de Spor Çalışmaları Merkezi olarak bu mücadelede üzerimize düşeni yapmaya hazırız.

Dopingle mücadele alanında bu bilinçlendirmeyi sağlamak ve bu mesajın kitlelere yayılması anlamında bize destek olmak için sporun gelişimine gönül veren herkesi konferansımıza bekliyoruz.

Herkese bol sporlu günler dilerim.

Emir Güney
Spor Çalışmaları Merkezi Müdürü

Spor Çalışmaları Merkezi'nin akademik yıl açılış etkinliği olarak düzenleyeceği Türkiye'de Doping Gerçeği Konferansı 8 Kasım'da Kadir Has Üniversitesi Kadir Has Kampüsü'nde düzenlenecek.

Türkiye'de Doping Gerçeği Konferansı ile ülkemizde son yıllarda ciddi bir problem olan 'doping' konusu irdelenecek.

"Türkiye'de Doping Gerçeği" Konferansı Kadir Has'ta Düzenlenecek

Spor Çalışmaları Merkezi her yıl olduğu gibi 2014/2015 akademik yılını da bir konferans ile açıyor. 8 Kasım Cumartesi günü 10:00-16:30 saatleri arasında Kadir Has Üniversitesi Kadir Has Kampüsü'nde düzenlenecek olan Türkiye'de Doping Gerçeği Konferansı ile ülkemizde son yıllarda ciddi bir problem haline gelen doping konusu irdelenecek.

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi ve Alman Avukatlar Derneği'nin desteğiyle düzenlenen bu etkinlikte doping alanında uzman akademisyenler ve pratisyenler kamuoyunu bilgilendirme amacıyla bir araya geliyorlar.

Spor Çalışmaları Merkezi Kurucu Üyesi Dr. Levent Bıçakcı ve Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi 1. Başkan Yardımcısı Türker Arslan'ın açılış konuşmalarıyla başlayacak olan etkinlik üç panelden oluşuyor.

Milli Olimpiyat Komitesi Dopingle Mücadele Komisyonu Genel Koordinatörü Prof. Dr. Rüştü Güner ve Türkiye Futbol Federasyonu Dopingle Mücadele Kurulu Üyesi Yard. Doç. Dr. İlker Yücesir'in sunumlarını yapacağı ilk panelin moderatörlüğünü ise Spor Çalışmaları Merkezi Müdürü Emir Güney gerçekleştirecek.

Verilecek öğle arasının ardından başlayacak ikinci panelde ise Almanya Olimpiyat Komitesi Anti Doping Komisyonu üyesi Prof. Dr. Anne Jakob-Milicia ve Doping uzmanı spor hukukçusu Dr. Lars Figura sunumlarını katılımcılarla paylaşacaklar. Panelin moderatörü ise Alman Avukatlar Derneği üyesi Av. Handan İlhan olacak.

Eurosport Türkiye Genel Yayın Yönetmeni Bağış Erten'in moderatörlüğünü yapacağı konferansın son panelinde ise Milliyet Gazetesi Yazarı Attila Gökçe, NTVSpor Yorumcusu Mert Aydın ve Habertürk Gazetesi Yazarı Murat Ağca doping ve medya ilişkisini değerlendirecekler. Konferans bu panelin ardından sona erecek.

Konferansa katılım ücretsizdir. Katılım kontenjanla kısıtlı olduğu için 7 Kasım 2014 tarihine kadar http://scm.khas.edu.tr adresindeki Online Kayıt Formu'nu doldurarak kaydınızı tamamlayabilirsiniz.

Website:http://scm.khas.edu.tr
Facebook:/groups/KhasSCM
Twitter:@KhasSCM mail:scm@khas.edu.tr

Kitap Tanıtımları

Osmanlı Melekleri

Mehmet Yüce, (Ağustos 2014)

İzmir ve İstanbul arasındaki futbol maçıyla gayrete gelen Reşad Bey isimli bir Türk genci, kendi arkadaşlarının yanı sıra bazı Rum ve Ermenilerin de katılmasıyla bir kulüp kurmuş ve idmanlara başlamıştı. Birkaç gün önce, gece yarısı evine gelen polis onu Üsküdar'a götürüp kulüp ve futbol oyunu hakkında uzun bir süre sorguya çekti. Türkçe'de top kelimesi aynı zamanda bir silah anlamına geldiğinden işler büsbütün karıştı. Yetkililer büyük bir komployla karşı karşıya bulunduklarına ve kulübün aslında gizli bir örgüt olduğuna inanmıştı. Topun gerektiği gibi incelenmesi için gönderilen özel memur, bunun bir şeytan icadı olduğuna karar verdi..." 1902'de İskoçya'da yayımlanan bir gazetenin haberi bu. Mehmet Yüce, dönemin Osmanlı ve Avrupa basınını tarayarak, 1875'teki başlangıcından 1923'e kadar, Türkiye'de futbolun kadim zamanlarını bir masal heyecanı ve güzelliğiyle anlatıyor. İzmir'in futboldaki öncülüğü... Sadece iki şehir de değil: Ankara, Trabzon, Zonguldak, Eskişehir, Bursa, Diyarbakır... Sadece futbol da değil: Kriket, tenis ve ragbi... Osmanlı Melekleri, futbolun ve sporun doğuşu etrafında, geç Osmanlı dönemi toplumsal hayatından sahneler gösteriyor bize. (Tanıtım Bülteninden)

En Büyük Kupa

Mehmet Yüce, (Ağustos 2014)

Avrupa'nın bir numaralı kupası olan Şampiyonlar Ligi Kupasına, ambargo koyan ülkeler futbol organizasyonlarını çok iyi yönetmektedir. Bu organizasyon içerisinde, Avrupa'nın büyük kulüpleri altyapı, transfer ve finansal yönetimlerini sağlam bir yapıya oturtmuşlardır.

Avrupa'da üst düzeyde başarılı olmak isteyen kulüplerimiz, kulüp yönetiminde, altyapı eğitiminde, teknik direktör ve futbolcu seçiminde fark yaratmalıdır.

Türk Futbolunda, önemli ve kalıcı başarılar için planlı ve organize reformlara ihtiyaç vardır. Türkiye Futbol Federasyonunun yapısındaki değişikliklerin etkisiyle, kulüplerin gelişimleri Türk Futbolundaki üst düzey başarıları arttıracaktır. Futbolda üst düzey başarıları kazanmak için, kendi özümüzdeki gücümüze güvenmeliyiz. (Tanıtım Bülteninden)

Konferans Duyuruları

- **Konferans Adı:** Sociology of Sport Conference 2015
  Yer: Dublin, İrlanda
  Tarih: 10–13 Haziran 2015
  Özet Gönderimi: 31 Ocak 2015
  Website: http://www.eass2015.ie/

- **Konferans Adı:** : 8th Summit on Communication and Sport
  Yer: Charlotte, North Carolina, ABD
  Tarih: 6–8 Mart 2015
  Özet Gönderimi: 5 Kasım 2014
  Website: http://www.communicationandsport.com/#!summit2015/cpd

- **Konferans Adı:** 9th Annual Conference: SPORT, POLITICS and SOCIAL POLICY**Yer:** Köln, Almanya
  Yer: Durham University, İngiltere
  Tarih: 7– 8 Ocak 2015
  Özet Gönderimi: 31 Ekim 2014
  Website: https://www.dur.ac.uk/conference.booking/details/?id=379

- **Konferans Adı:** "BEND IT LIKE EUROPE" (1945→1989). Sports, Politics and the Cold War
  Yer: Barcelona, İspanya
  Tarih: 15–17 Temmuz 2015
  Özet Gönderimi: 23 Temmuz 2015
  Website: http://historiabcn2015eng.wordpress.com/panels/23-bend-it-like-europe-1945-%C2%AD1989-sports-politics-and-the-cold-war/congress.eu/2014/14/

Yeni Wada Kodu ve Türkiye'nin Doping Siyaseti

Stj. Av. Mert Yaşar
Batı Ortak Avukatlık Bürosu
myasar@batilaw.com

Dopingle mücadelede yeni bir dönem başlıyor. Dünya Dopingle Mücadele Ajansı'nın (WADA) Johannesbourg'da kabul ettiği yeni Kod, 1 Ocak 2015 tarihinde yürürlüğe girecek. Bu Kod ile dopingle mücadele mevzuatında esaslı değişiklikler meydana gelecek. WADA, Kod'un 2015 versiyonunu[1] ve ikincil mevzuatı[2] sitesinde yayınladı. Dopingle mücadelede sicili hiç iyi olmayan Türkiye ise yeni döneme uyum sağlamaya çalışıyor.

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Dopingle Mücadele Komisyonu spor federasyonlarına, antrenörlere, sporculara yönelik eğitimler düzenliyor. Ne yazık ki bu toplantılar ve eğitimler tek başına yeterli değil.

DEVLET DOPİNGLE MÜCADELEDE KARARLI MI?

Londra Oyunları'ndan sonra devlet, dopingle mücadelede kararlı adımlar atacağını ifade etmişti. Bu adımlar ise sadece doping kontrollerinin artması ve cezaların ağırlaştırılması şeklinde kendisini gösterdi. Dopingle ilgili eğitim faaliyetleri yok denecek kadar az oldu. Spor camiası korkuyla yola getirilmeye çalışıldı.

Dopingle ilgili eğitimin kapsamı ve kalitesi ise konunun uzmanlarını tatmin etmekten uzak kaldı.

WADA Kodu'na uyum sürecini örnek alalım. Bugüne kadar Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın (GSB) ve Spor Genel Müdürlüğü'nün (SGM) Internet sitelerinde yeni WADA Kodu ve genel olarak dopingle mücadele konusunda eğitim ve bilgilendirme amaçlı belgeler paylaşılmadı. Federasyonların Internet sitelerinde bu konuda tek kelime yayınlanmadı. Sporculara ve antrenörlere yönelik eğitim belgeleri hazırlanmadı. Bazı federasyonların Internet sitelerinde sadece 2015 yılında uygulanacak yasaklı maddeler listesi yayınlandı.

17'nci Akdeniz Oyunları öncesinde ve Oyunlar esnasında yaşanan doping skandallarının ardından dopingle mücadelede yeni bir boyuta geçildi.

TBMM bünyesinde bir araştırma komisyonu oluşturuldu[3]. Mart 2014'te görev süresi sona eren Komisyon henüz raporunu yayınlamadı. Bu raporun ne kadar dikkate alınacağı şüpheli. Zira bugüne kadar dopingle mücadeleye ilişkin birçok rapor hazırlanıp devlete sunulmasına rağmen, bu raporların hiçbiri dikkate alınmadı. Bu raporlarda eğitimin öneminden bahsedilmesine ve somut öneriler getirilmesine rağmen önerilerin önemli bölümü hayata geçirilmedi.

Akdeniz Oyunları'ndan sonra devlet, devlet dopingle mücadeleyi sertleştireceğini ilan etti.

MEVZUAT DEĞİŞTİ

Devlet, dopingle mücadeleyi sertleştirmek için mevzuatta değişiklikler yaptı.

Bu mücadele kapsamında federasyon disiplin kurullarına, yasaklı madde kullanan sporcular ve antrenörleri ile ilgili soruşturmaları üç ay içerisinde tamamlayarak karara bağlamak zorunluluğu getirildi[4]. Sportif Değerlendirme ve Geliştirme Kurulu'na dopingle mücadele ile ilgili olarak bağımsız federasyonların çalışmalarını değerlendirerek gerekli tedbiri almayan federasyonlara ilişkin raporunu Bakanlık Makamına sunma görevi ve yetkisi verildi[5].

Devlet federasyonlara büyük baskı uygulayacağını ve onları denetleyeceğini açıklayınca dopingle mücadelede asıl sorumluluk federasyonlara ait olduğu için, federasyonların ana statülerinde değişiklikler bekledik. Akdeniz Oyunları'ndan sonra 39 bağımsız federasyonun ana statüsü değişti. Bu ana statüler Resmî Gazete'de yayımlandı[6]. Bu federasyonlardan çok azı, dopingle mücadeleyi federasyonun görevi olarak kabul etti. Bazı federasyonlar sadece dopingle mücadele etmeyi ve önlem almayı öngördü[7]. Dört federasyon, bağlı olduğu uluslararası federasyonun dopingle mücadele kurallarını aynen uygulayacağını ilan etti[8]. Sadece bir federasyon, ana statüsü aracılığıyla Genel Müdürlüğün işbirliği yaptığı dopingle ilgili kurumların alacağı kararlara uyacağına dair taahhütte bulundu[9].

Ne yazık ki doping skandallarıyla uluslararası gündem oluşturan Türkiye Halter Federasyonu ve Türkiye Bisiklet Federasyonu, ana statülerinde dopingle mücadeleye yer vermediler.

GÜNAH KEÇİSİ ANTRENÖRLER

Devlet, bugüne kadar Türkiye'de sporcuların doping yapmasının tek sorumlusunu antrenörler olarak gördü. Spor Genel Müdürlüğü, doping ihlali yapan sporcunun antrenörü, doktoru, kulübü başta olmak üzere sporcunun çevresi hakkında soruşturma yapmak yerine antrenörleri cezalandırmakla yetinmeyi tercih etti.

Hatırlanacağı üzere, Türkiye Atletizm Federasyonu elinde hiçbir delil olmaksızın Süreyya Ayhan Kop'un kocası Yücel Kop'u cezalandırmıştı. CAS ise yeterli delil bulunmaması sebebiyle Yücel Kop'un cezasını kaldırmıştı[10]. Türkiye Atletizm Federasyonu, CAS kararından ders çıkarmadı ve "*sporcunun dopingden uzak tutulması hususunda antrenörün görev sorumluluğu bulunduğu*" gerekçesiyle doping ihlali yapan sporcuların antrenörlerini cezalandırmaya devam etti. CAS, yeni bir kararında[11], Türkiye Atletizm Ceza Kurulu'nun yasa koyucu gibi davrandığını ve kurulun eksik soruşturma ile ceza verdiğini belirterek antrenöre verilen cezayı kaldırdı.

Ne yazık ki, CAS'ın çeşitli kararlarında belirttiği usul hataları göz ardı edildi. Antrenör Eğitim Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikle, doping ihlali yapan antrenörler aleyhine kusursuz sorumluluk öngörüldü[12]. Çalıştırdığı sporcunun yasaklı madde kullandığının belirlenmesi durumunda sporcuyu çalıştıran antrenör veya antrenörlerin lisansı, ilgili federasyonun teklifi ve Genel Müdürün onayı ile bir yıl süreyle, tekrarı halinde beş yıla kadar geçersiz sayılacağı kabul edildi.

Bu hüküm, WADA Kodu 2009 versiyonuna ve yürürlüğe girecek WADA Kodu 2015 versiyonu ile uyuşmamaktadır. WADA Kodu'na göre, antrenörler ancak sporcuya yasaklı madde temin etmesi, sporcuyu teşvik etmesi, dopingi örtbas etmesi gibi kusurlu hatta kasten doping kurallarını ihlal etmesi halinde cezalandırılabilir. Sporcunun doping ihlali yapmış olması tek başına antrenörün cezalandırılması için yeterli değildir.

Üstelik bu madde doping ihlali yapan sporcunun antrenörlerinin tamamına uygulanmayabilecektir. Bir antrenörün ceza alması iki aşamalı süreç sonunda mümkün olabilecek. Federasyon isterse antrenörün ceza almasını engelleyebilecek. Federasyon antrenörün cezalandırılmasını teklif etse bile, genel müdür onay vermezse yine antrenör cezalandırılmayacaktır. Bu hüküm, adam kayırmaya veya istenmeyen antrenörlerin hiç kusurları olmaksızın cezalandırılmasına imkan verecek bir hükümdür. Federasyonlar dopingle mücadeleyi amaçlamaktan çok, istemedikleri antrenörleri camialarından uzaklaştırmak için bu maddeyi kullanabilecektir.

Disiplin kurullarının ve SGM Tahkim Kurulu'nun gerekçeli kararları kamuoyu ile paylaşılmadığı için söz konusu kurulların kararlarının hukuka uygunluğu irdelenememektedir. Uluslararası sporcuların antrenörleri CAS'a başvurarak cezaları kaldırtabilirken, SGM Tahkim Kurulu'nun diğer antrenörler hakkında verdikleri kararlara karşı başvuru imkanı bulunmamaktadır. Kusursuz antrenörün mağdur edilme riski çok fazladır.

SGM Tahkim WADA mevzuatına, genel hukuk ilkelerine, insan haklarına aykırı bu hükmün en kısa zamanda kaldırılması gerekmektedir.

DOPİNG İHLALİNE HAPİS CEZASI

Sporda önde gelen birçok ülkede doping suç olarak düzenlenmekte ve ihlalde bulunanlar için hapis cezaları öngörülmektedir. Türkiye'de de bu konu tartışılmaya başlanmış ve hatta doping için hapis cezası öngören kanun teklifi verilmiştir[13]. Bu konunun hassasiyeti göz ardı edilmemeli; intikam duygusuyla hareket etmeksizin karşılaştırmalı hukuktaki gelişmeler dikkate alınarak yasal düzenleme hazırlanmalıdır.

SONUÇ

Türkiye'de dopingle mücadele siyasetinin tekrar ele alınması gerekmektedir. TMOK, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Spor Genel Müdürlüğü ve federasyonların karşılaştırmalı hukuk, uluslararası mevzuat ve gelişmeler ışığında doping mevzuatını değiştirmeli ve uygulamayı buna uygun olarak hayata geçirmelidir.

Referanslar

[1] https://wada-main-prod.s3.amazonaws.com/resources/files/wada-2015-world-anti-doping-code.pdf.
WADA Kodu 2009-2015 karşılaştırması için bkz. https://wada-main-prod.s3.amazonaws.com/resources/files/wada-redline-2015-wadc-to-2009-wadc-en.pdf.

[2] WADA'nın 2015 Kodu ile ilgili ikincil mevzuat listesi ve açıklamaları için bkz. https://www.wada-ama.org/en/resources/search?f[0]=field_resource_collections%3A29

[3] Son Yıllarda Türk Sporunda Yaşanan Doping Sorununun Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu için bkz. http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/ARASTIRMA_ONERGESI_SD.onerge_bilgileri?kanunlar_sira_no=1325

[4] Bağımsız Spor Federasyonlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, RG. t.14.10.2013 s. 28795 sh. 32.

[5] Sportif Değerlendirme ve Geliştirme Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, RG. t.14.10.2013 s. 28795 sh. 32.

[6] RG t. 08.09.2013, s.28769, RG t.22.04.2014 s.28980, RG t. 03.04.2014 s.28961.

[7] Türkiye Sutopu Federasyonu ve Türkiye Yüzme Federasyonu.

[8] Türkiye Masa Tenisi Federasyonu, Türkiye Boks Federasyonu, Türkiye Binicilik Federasyonu, Türkiye Bilardo Federasyonu.

[9] Türkiye Okul Sporları Federasyonu.

[10] CAS 2008/A/1585 Yucel Kop v IAAF & TAF

[11] CAS 2014/A/3480 Cüneyt Yüksel v. Turkish Athletic Federation

[12] Antrenör Eğitim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, RG. t.14.10.2013 s. 28795 sh. 32.

[13] CHP milletvekili Mahmut Tanal'ın verdiği kanun teklifi için bkz. http://www2.tbmm.gov.tr/d24/2/2-1761.pdf

Sertifika Programları Burs İmkanları Belli Oldu

Spor Çalışmaları Merkezi her yıl düzenlediği sertifika programlarına 2014-2015 akademik yılında da devam ediyor. Bu sene altıncısı düzenlenecek Spor Hukuku ve Yönetimi Sertifika programı ve sekizincisi düzenlenecek Spor İletişimi Sertifika Programı'nın burs sınavları 9 Kasım 2014 Pazar günü yapılacak.

Bu seneki programların kontenjan durumları ve burs imkanlarını aşağıda bulabilirsiniz.

Spor Hukuku ve Yönetimi Sertifika Programı Burs Sınavı Tarihi: 9 Kasım 2014, 10:00

Sınav Yeri: Kadir Has Üniversitesi, Kadir Has Kampüsü

Sınav için Son Kayıt: 7 Kasım 2014, Cuma

Kontenjan: 80

Burs Oranları:

Sınav sıralamasına göre;

1.-3. %100

4.-8. %50

9.-15. %20

Spor İletişimi Sertifika Programı

Burs Sınavı Tarihi: 9 Kasım 2014, 10:00

Sınav Yeri: Kadir Has Üniversitesi, Kadir Has Kampüsü

Sınav için Son Kayıt: 7 Kasım 2014, Cuma

Kontenjan: 60

Burs Oranları:

Sınav sıralamasına göre;

1.-3. %100

4.-8. %50

9.-15. %20

Sertifika sınavlarına kayıt olmak ve programlar hakkında detaylı bilgi edinmek için aşağıdaki adres ve iletişim bilgilerinden merkezimize ulaşabilirsiniz.

Anasayfa:http://scm.khas.edu.tr -
E-mail:scm@khas.edu.tr -
Telefon: 0212 533 65 32 / 1483

Spor Çalışmaları Merkezi

Kadir Has Üniversitesi
Spor Çalışmaları Merkezi Aylık Haber Bülteni

Editör: Emir Güney

Tasarım: Birsen Duyar Akdemir

Katkıda bulunanlar: Mert Yaşar

Adres: Kadir Has Üniversitesi

Spor Çalışmaları Merkezi, Fatih, İstanbul

Telefon: 0212 533 65 32–1483

Email: scm@khas.edu.tr